

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cibus Electvs Sive Instrvctiones Sanctae De vita sanctè
traducenda& inter pios sanctósque affectus concludenda**

Elffen, Nicolas

Coloniae, 1667

Instructio I. Quæ sit indoles, & quæ actiones humilitatis perfectæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55232)

verissimum est, quod D. Chrysoſtomus ſcribit : Cogitemus ergo, cum iniuſiè aliquid patimur, quia ſcilicet pro illatis injuriis nobis, remiſſionem accipimus omnium peccatorum, aut ſi in nobis tanta delicta non fuerint, clarioribus honoremur coronis. S. Chryſoſt. hom. 9. in Matth.

PARS TERTIA. FAC BONVM

De ſolidis virtutibus, quas ſectari debet perfectionis amans.

INSTRUCIO PRIMA.

Quæ ſit indoles, & quæ actiones humilitatis perfecta?

§. I. Quales cogitationes debeant eſſe in intellectu veri humilis?

Quoniam humilitas eſt virtus, uti rectè docet S. Laurentius Juſtinianus, quæ homo veriſſimâ ſui cognitione ſibi iſi vileſcit, hinc in intellectu tuo, ſi vis eſſe verè humilis debet eſſe continua cognitio tui non eſſe, & in voluntate continuum gaudium in omnibus illis rebus, quæ poſſent inducere ad tui contemptum, uti ad Magdalenam de Pazzis in quodam raptu, S. P. Ignatius loquebatur: Agnoſce
te

te ex te-ipſo nihil eſſe, niſi merum nihil. & corpus & animam ex quibus conſtas, & bona omnia tam interna, quam externa, quæ poſſides, accepſiſſe te à Deo, qui ſi voluiſſet, alium tuo loco condidiſſet, qui longè melius beneficio creationis & donis aliis tibi conceſſis uſurus fuiſſet, quam tu modò utaris. Agnoſce, quid ſecundum corpus fueris antequam naſcereris, materia nempe foeda & vilis, quam etiam profari pudet: quid modo ſis? morborum videlicet, ætatis, & inconstantia ludibrium: quid futurus ſis? eſca vermium & maſſa pulveris.

Agnoſce quam parum poſſis. Quam vires tuæ ſunt exiguæ ſi cum integro quodam exercitu comparentur, aut cum Angelis aut cum ipſo DEO? Coram quo totus orbis eſt gutta ſitulæ, inane, & nihil. Quam ſcientia tua eſt modica, & multis ignorantia admixta? ſcis aliquid, ſed multo plura ſunt, quæ neſcis. Quam potentia tua ad bene operandum eſt impotens? id rectè expreſſit D. Paulus: *Non quòd ſufficientes ſimus cogitare aliquid à nobis, quaſi ex nobis, ſed ſufficientia noſtra ex Deo eſt.* Deus eſt, qui corpus & animam conſervat, qui gratis ſuis iuvat & excitat, qui omnipotenti influxu aſſiſtit, ut bene opeteris; adeoque minima omnino portio in opere bono tua eſt, unicus videlicet aſſenſus, quem gratia divina præbes. Jam verò opera tua, etiam bona quot imper-

etionibus scatent? an non ea similia sunt uvæ, in quâ si unus botrus dulcis & maturus est, decem alii occurrunt acerbi & immaturi? & hæc sunt delitiæ, quibus Deum tuum tractas.

Agnosce multitudinem peccatorum venialium à te admissorum, & tamen vel unicum veniale est detestabilius omnibus mundi malis, satiusque foret totum mundum, te perdere, quàm Deum veniali noxâ offendere.

Vide an vel unicum lethale scelus totâ vitâ admiseris, & si admisisti, indignus es quem terra ferat, dignissimus autem omni contemptu & contumeliâ, quia meruisti infernum, qui gravior est omni malo & despicientiâ hujus mundi. & fortè admisisti peccata mortalia complura: fortè idem mortale scelus iterasti centies, imò millies: Es itaque ulcus, & apostema foetidissimum, ex quo tanta peccatorum sanies, tantaque flagitiorum & iniquitatum lues effluxit. Es pejor creaturis insensibilibus, quæ semper Deo obtemperant, tu autem illi sæpe numero rebellis & refractarius extitisti. Es pejor Ethnicis & Turcis & Hæreticis, qui diligentiores sunt in suis erroribus & perfidiis, quàm tu in vero & genuino Dei cultu. & qui ea scelera non admitterent, quæ tu admisisti, si gratiam & Dei cognitionem haberent, quàm tu habes. Es pejor ipsis Dæmonibus, nam hi peccarunt semel, tu sæpius. pro illis Christus non est

mer-

mortuus, uti mortuus est pro te: illis nunquam data est venia, quam tu per contritionem & confessionem frequentissime consecutus es.

Reputa te omnium hominū novissimum, peccatorum maximum, justorum minimum quod quidem facile tibi persuadebis, si quæ sequuntur rationes rectè perpenderis. Nam Primò nemo hominum est, de quo certâ scientiâ tot peccata saltem interna noveris, quot nosse de teipso. Secundò nullus hominum est, quem certò cognōris tot gratiis & inspirationibus Sanctis abusum esse, quot tu homo deses & ingratus abusus es. Certè verus es Tantalus qui inter medias gratiarum undas adhuc sitiit. Tertio in eo totus cardo vertitur, non qualis modò sis, sed qualis futurus sis in articulo mortis: fortè qui jam est peccator maximus, morietur feliciter, & tu infeliciter. Quartò Deus inscripturis tibi præcipit, ut te habeas pro omnium infimo. Sic Paulus: *Idem sapiatis, nihil per inanem gloriam, sed in humilitate Superioris sibi invicem arbitrantes.* Phil. 3. v. 8. Vult ergo ut alios arbitreris superiores te, non in officio, nam id nequit facere Pater respectu filij, & Dominus respectu Servi, sed in gratia & sanctitate. Sicut ergo in aliis fidei materijs captivas intellectum in obsequium fidei, ita etiam ex reverentia divini hujus præcepti, habe te pro minimo, & si rationes variæ in contrarium occurrant.

Judi-

Judica te indignum donis DEI, quia vas es immundum, adeoq; inidoneum, in quod Deus liquores cœlestium charismatum infundat.

Si quid rogasti à Deo, quod acceperis, noli putare te tuis precibus id impetrasse. Cùm enim certò non scias, id tibi datum esse intuitu precum tuarum, potiùs præsume id esset ibi collatum, ex mera Dei benevolentia & dic cum Jobo: *Cùm invocantem exaudierit me, non credo, quòd audierit vocem meam.* Job. 9. v. 16.

Adverte tamen non esse contra hæc mentis humilis principia, cognoscere in se Dei dona, etiam valdè eximia, juxtà illud Pauli: *Nos autem non Spiritum hujus mundi accepimus, sed Spiritum, qui ex Deo est, ut sciamus, quæ à Deo donata sunt nobis.* 1. Cor. 2. v. 12.

§. II. *Quales affectiones sint in voluntate veri humilis.*

OMnia tua opera comitetur magna tui ipsius diffidentia & sanctus Dei timor, quæ duo utinam nunquam recedant à latere tuo.

Hæc tamen diffidentia non debet esse conjuncta pusillanimitati. Nam verus humilis, quantum diffidit sibi, tantum, & multò plus confidit in Deo, nec est abjecti animi sed erecti & excelsi, ut patet in humilimo Paulo animosè & confidenter dicente: *In quo quis audeat, audeo & ego. Omnia possum in eo qui me confortat.*

Exc.

Execrare vanam gloriam, nam qui vanè
studet hominibus placere, sæpe illis ipsis,
semper autem displicet Deo.

Dignitates & honores tantum horre, quā-
tum mundani homines oderunt contem-
ptum & ignominiam.

Qui pati recusat contemptum, verba a-
spera, irrisiones, delationes falsas, & his
similia, ad huc rudis est in Christi schola di-
scipulus, in qua prima lectio est: *Di, cste à
me, quia mitis sum & humilis corde.*

Ama confundi ab alijs, & si te confundant
gaude. neque id tibi sufficiat, sed etiam ul-
trò confunde teipsum: Tui ipsius tenebras,
latibula, contemptum, confusionem in om-
nibus occasionibus quære, ut tantò similior
fias tuo Jesu.

In confusionibus tamen publicis queren-
dis noli procedere ex spiritu exotico aut ere-
mitico, sed Christi, præstat in ijs sequi con-
siliium Superioris & Confessarij, à quo ta-
men licentiam non decet extorquere.

Ex duobus æquè conducentibus ad Dei
gloriam, elige id, quod abjectius est & diffi-
cilius: ita etiam Christus voluit mundum
redimere per viam crucis, etsi viæ alia, ipsi
non deessent.

Ex his patet quomodo magni etiam Do-
mini debeant esse contenti titulis ac cere-
monijs, quæ ipsis exhibitæ fuerint, & quo-
modo omnem, quam possunt moderatio-

nem eos adhibere oporteat, quando eis non omnis honor datur, qui secundum humanum morem debetur. Considerent tales se esse coram Deo peccatores, & propter offensas, quas contra divinam Majestatem commiserunt, omni cōtemptu dignos, ideoque honorem qui ipsis fit, adhuc majorem esse, quàm mereantur.

§. III. *Quales esse debeant mores externi
- veri humilis.*

CUM nemine rixosè contende. & si quid dixeris cui alter contradicat file ocyus, si res sit levis momenti, nec Dei honorem aut proximi salutem concernat.

Summo studio cavebis, ne apud ullum omnino hominem ulla tibi propositio excidat, directè vel indirectè cedens in laudem tuam. & si in hoc genere deliquisses, vesperi certis pœnitentijs delictum expiabis.

Si quid boni alium doces, quod eum facere desideras, noli pro motivo persuadendi facilè & leviter proponere teipsum & propriam experientiam. Sed pete motiva & argumenta doctrinæ tuæ, ex reipsâ, ex vita Christi B. Virginis & Sanctorum. ita efficacius persuadebis, quod voles, nam certum est virtutem, quam doces fuisse in Christo, incertum autem, an illa sit in te.

Si te alij laudent, & commendent ea, quæ feceris, ocyus te reflectas ad propriam tuam vilitatem, quàm nihil ex te sis, & possis,
quot

quot sceleribus & imperfectionibus scateas, ut à planta pedis usque ad verticem capitis non sit in te sanitas. ac tecum cogitabis si te alter melius nosset, non diceret, quæ dicit, tum autem, ne tu ipse juves tam vanos & falsos de te sermones fovere, quamprimum tales incident, subito oculos in terram conijcies & silebis, aut leviter elevando id, quod dicitur, sermonem ad aliud transferes.

Libenter conversare cum hominibus vilibus ac pauperibus, nec ullius conversationem dedignare ideo præcisè, quia vilis & pauper est.

Sensa spiritualia & gratias à Deo concessas omni studio abscondes. Si juvat hæc secreta amicis communicare, optimus tuus amicus Deus est, qui corda & renes scrutatur. Sufficiat tibi cum scire, quæ in animo tuo latent; ille unus instar est omnium, & cum magna gloria aliquando toti mundo pandet, quæ tu studiosè celas. Advertetamen manifestationem divinorum donorum sæpe esse laudabilem, si cedat innotabile emolumentum proximi, & fiat sine intentione mala, & periculo jactantiæ. Unde ad eam sæpe etiam divinitus Sancti impellebantur.

Quando elicis actus internos alicuius virtutis, nullo id gestu externo prodes, non oculos coram alijs in cœlum levabis, non strictim & præcisè manus conjunges: sed ita

te habebis dissimulanter, quasi aliis tum rebus intenderes.

In confessione omnes imperfectionum tuarum circumstantias aperies, sed breviter, quæ possent ad majorem tui confusionem facere. Sic, licet nullam omnino culpam admiseris in tentationibus carnis, in cogitationibus averfivis, & contrariis charitati &c. tu tamen patefacies, quando & quoties ejusmodi tentationes sis passus. Sic aperies non tantum ejusmodi distractiones in precibus, sed quamdiu illæ durarint, an habueris tempore communionis. Sic homini confusionem amanti non satis est, dicere se impatientem fuisse, sed addet quamdiu in impatientia illa perstiterit, an proruperit in verba aspera &c. Sic multi laudabiliter in confessione repetunt interdum peccatum vitæ præteritæ, cuius detectionem maximè horrent. modo ablit periculum scrupuli.

Amaveſtes viles & esto frequens in officijs vilibus, qualia sunt verrere domum. ministrare mensæ, lavare scutellas, osculari pedes alterius, fateri culpam, comedere cum mendicis, deferre partes potiores alteri &c. Verissimum est enim illud Bernardi: *Humiliatio est via ad humilitatem, sicut patientia ad pacem, sicut lectio ad scientiam.* S. Bern. ep. 87. ad Ogerium,

Cum omni submissione, affabilitate, mansuetudine ages, quotiescunque cum ullo do-

mefficorum aut externorum agendum erit, cave ne quid liberiùs aut præfidentiùs loquere: Nam hoc est indicium alicuius præminentix super alios. Tu autem juxta principia Spiritus, quæ tibi De us ostendit, debes arbitrari omnes Superiores te, & te inter omnes judicare pefsimum & ultimum, imò abortivum hominis Christiani: Si quis te invifet, affurge & occurre illi ocyùs, & omni humanitate, quâ poteris, excipe.

In omni incefſu, alloquio, modo agendi, elucebit judicium illud internum, quo te omnium noviffimum reputas, quo omnes te pluris æftimas; huic enim judicio ne fit otiofum & vanum, conformandi ſunt mores externi.

INSTRUCTIO II.

De perfectâ mansuetudine & tolerantia adverſitatum, præcipue perſecutionum, quas patimur ab hominibus.

R. P. Nicolaus Lancicius vir magnæ ſanctimonix, & ſcriptor religioſiſſimus juxta ac Doctiſſimus in opusculis variis, quæ magnâ animi luce ſcripfit ediditque, Lectorem ſape erudit, animatque, ut multa velit pati pro Chriſto. Præſtat autem id imprimis, in libello de ferenda cruce & perſecutionibus, in quo etiam ſeptuaginta crucis ferendæ praxes enumerat, & unam fere alterâ perfectiorem. Ego ſummam doctrinæ tanti viri, hic paucis complectat, atque, id ipſius